

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی – درمانی تبریز

دانشکده پرستاری و مامائی تبریز

نام درس : اصول مراقبت های پرستاری نوزادان (2)

کد درس: 10

نیمسال:

تعداد واحد: 4 واحد

نوع واحد: نظری – کارآموزی

پیش نیاز: داروشناسی بالینی و اصول مراقبت های پرستاری نوزادان(2)

نام مسئول درس: ملیحه اسدالهی

اسامی مدرسین: خانم ها دکتر سوسن ولیزاده ، دکتر لیلا ولیزاده ، اسدالهی، آقای دکتر ارشدی و از اساتید گروه

رادیولوژی (خانم دکتر قطره سامانی) بند 7 (2 جلسه) طبق جدول برنامه اعلامی

ترم و رشته تحصیلی : کارشناسی ارشد پرستاری مراقبتهای ویژه نوزادان ترم 3

روز و ساعت تشکیل کلاس : چهارشنبه ها ساعت 4-2

هدف کلی و توصیف درس:

آماده ساختن دانشجو برای فراهم آوردن موقعیت های مناسب مراقبت همه جانبه از نوزاد و خانواده آنان با تاکید بر رویکرد تکاملی و مراقبت برمحور خانواده در طی بستری در بخش های ویژه نوزادان در جهت ارتقاء سلامت چنین نوزادانی می باشد.

اهداف جزئی درس (براساس سرفصل دروس):

هدف:

رئوس مطالب: (نظری 34 ساعت – کارآموزی 102 ساعت)

1. تنظیم درجه حرارت

- اهمیت تنظیم حرارت و خطر هیپوترمی در نوزاد
- تفاوت‌های فیزیولوژیک موثر بر تنظیم درجه حرارت
- نحوه تنظیم درجه حرارت بدن نوزاد
- نقش پرستار در ارتقاء سلامت جسمی و روانی نوزاد و مراقب
- توجه به پیگیری معمول پس از تولد
- آموزش‌های لازم حین ترخیص نوزاد تازه متولد
- توجه به تداوم تغذیه با شیر مادر

2. اصول مایع درمانی

- اهمیت مایع درمانی در نوزادان
- تعادل مایعات
- اختلالات معمول آب و املاح
- تعادل اسید و باز و اختلالات رایج

3. متابولیسم قند و تنظیم خون

- نحوه تعادل قند در نوزادان
- تنظیم قند در نوزادان
- تنظیم قند خون
- شناسایی نوزاد در معرض هیپوگلیسمی
- نوزاد مادر دیابتی
- نحوه برخورد با هیپوگلیسمی
- هیپرگلیسمی و اهمیت آن در دوره نوزادی
- علل هیپرگلیسمی در نوزادان

4. اصول تغذیه نوزادان

- آناتومیو فیزیولوژی دستگاه گوارش نوزادان
- نیازهای تغذیه‌ای نوزادان
- اهمیت شروع تغذیه زود هنگام
- تغذیه با شیر مادر
- روشهای رایج تغذیه‌ای نوزادان
- نحوه پایش رشد
- اصول تغذیه وریدی و نحوه پایش
- مراقبتهای لازم و مداخلات پرستاری

5. حمایت‌های تکاملی

- شناخت موانع موجود در روند تکامل طبیعی در بخشهای ویژه نوزادان
- روشهای کاهش تنش در بخشهای مراقبت ویژه به منظور بهبود وضعیت تکاملی نوزادان
- ارزیابی تکاملی نوزاد

6. بررسی های رایج تشخیصی و آزمایشگاهی

- بررسیهای رایج آزمایشگاهی در بخشهای مراقبت ویژه نوزادان
- اهداف انجام ارزیابی‌های آزمایشگاهی
- نحوه جمع آوری نمونه‌ها
- نقش پرستاری در مراقبت از نوزاد در حین نمونه برداری در کاهش درد و تنش و عوارض بعدی
- نمونه گیری جهت غربالگری‌های رایج دوره نوزادی
- تفسیر بررسیهای رایج آزمایشگاهی در دوره نوزادی

7. تصویربرداری

- مفاهیم
- اصول تصویر برداری در دوره نوزادی
- عکس‌های رادیولو معمول در بخش ویژه نوزادان
- مخاطرات همراه با رادیوگرافی در بخش ویژه نوزادان
- تفسیر کلیشه‌های رایج رادیولوژی

- توجه به عکس قفسه سینه نوزاد و مشکلات رایج ریوی شامل بیماری غشا هیالین ، سندرم نشث هوا، وضعیت قلبی
- ارزیابی وضعیت کانترها و محل لوله‌های تعبیه شده در نوزاد
- اصول سونوگرافی
- سی تی اسکن
- تصویر برداری ام . آر . آی در نوزادان
- اکوکاردیوگرافی
- سایر موارد تصویربرداری در نوزاد
- نقش پرستاری در مراقبت از نوزاد در حین روشهای تصویربرداری و سونوگرافی

8. اقدامات رایج عملی در بخش ویژه نوزادان

- همکاری پرستار در اقدامات عملی رایج در بخش ویژه نوزادان
- بازکردن راه هوایی (لوله گذاری داخل نای و ساکشن عوارض
- دستیابی به عروق (محل ، محیطی / مرکزی، مراقبتها ، عوارض)
- کاتتر ورید و شریان نافی (اصول ، مراقبتها ، نمونه‌گیری، عوارض
- نمونه‌گیری‌های رایج (نمونه‌گیری خون از ورید، شریان ، مویرگی)
- سوند ادراری و اصول مراقبت پرستاری
- بزل مایع نخاغ و همکاری پرستار و مراقبت از نوزاد مراقبت پرستاری در اقدامات عملی در بخش ویژه نوزادان و مستند سازی

9. ارزیابی و کنترل درد و کاهش تنش در نوزادان

- اهمیت توجه به درد و تنش در نوزادی
- درد و تنش در بخش ویژه نوزادان
- مداخلات تنش زا در بخش مراقبت ویژه نوزادان
- تغییر ساختار بخشهای ویژه در کاهش تنش
- درد در نوزاد نارس
- پایش و درجه بندی میزان درد
- مداخلات پرستاری نوزاد برای کاهش درد و تنش نوزاد
- مراقبت آغوشی (کانگرویی)

- دارو درمانی

10. خانواده در بحران

- اصول ارتباط با خانواده
- مراقبت بر محور خانواده
- بحران ناشی از تولد نوزاد نارس و بدحال در خانواده
- بحران ناشی از تولد نوزاد با ناهنجاری در خانواده
- اثرات عاطفی همبستگی خانواده و نوزاد پس از تولد و مشکلات اثر گذار بر این روند
- نحوه پیوستگی بین خانواده و نوزاد
- توجه به نیازهای عاطفی والدین
- نحوه برخورد با خانواده‌ها در جهت کاهش تنش در بخش مراقبت ویژه نوزادان
- مراقبت‌های حمایتی از انسجام خانواده
- توجه به ساختار فرهنگ
- نقش پرستار در ارتقاء سلامت روانی – جسمی خانواده

11. پایش علائم حیاتی و مانیتورینگ

- اهمیت پایش نوزاد بستری در بخش ویژه
- تجهیزات رایج پایش و مانیتورینگ در بخشهای ویژه نوزادان و مراقبتهای پرستاری
- اصول پایش بالینی از جهت علائم حیاتی ، وضعیت عصبی و چگونگی هوشیاری ف خونرسانی محیطی ، دستگاه تنفس درد و تنش نوزاد
- پایش وضعیت تنفسی نوزاد با در نظر گرفتن نتایج پالس اکسی متر، تفسیر نمونه گازهای خونی ، یافته‌های خروجی دستگاه کمک تنفسی و ارزیابی عملکرد ریوی
- پایش دستگاه قلبی – عروقی یا روشهای غیر تهاجمی ، گرفتن نوار قلبی به طور مناسب ، همکاری در پایش تهاجمی قلبی – عروقی
- پایش غیر تهاجمی دستگاه عصبی و همکاری در ارزیابی تهاجمی دستگاه عصب مرکزی

12. مستند سازی (گزارش نویسی) در بخش ویژه نوزادان

- اخذ شرح حال پری ناتال و نوزاد
- شرح حال خانوادگی و شرایط اثر گذار بر شرایط سلامت نوزاد و خانواده
- ثبت مایعات بالینی

- جمع آوری و ثبت اطلاعات مربوط به تماس و ملاقات خانواده ، نحوه تعامل با کارکنان و نوزاد
- جمع آوری و ثبت داده‌های مربوط به دستگاه کمک تنفسی و اطلاعات مربوط به وضعیت تنفسی نوزاد
- جمع آوری و ثبت داده‌های مربوط به پایش نوزاد
- تفسیر بالینی داده‌ها
- درج اطلاعات به طور صحیح و مناسب در فرم گزارش پرستاری (فلوشیت)

13. شناخت نوزاد بد حال و بیمار

- شناسائی نوزاد بد حال
- شناسائی شرایط و در نظر گرفتن اولویت برخورد با نوزادان بستری بر حسب وضعیت
- تکمیل فهرست درجه بندی وخامت حال نوزاد
- تعبیر درست پرستاری داده‌های بالینی
- مدیریت برخورد مناسب و به موقع با نوزادان بستری بر حسب شرایط
- تصمیم گیری به موقع با نگرش به اولویت های مراقبتی
- مداخلات به موقع و مناسب پرستاری
- تماس و آگاه کردن گروه پزشکی مراقبت ویژه نوزاد و دیگر حرف مرتبط

14. نوزاد نارس و بسیار کم وزن

- اصول اخلاقی و آمادگی های پیش از تولد
- نحوه برخورد در اتاق زایمان
- روند پذیرش در بخش مراقبت ویژه نوزادان
- نحوه ارزیابی
- مشکلات و مسائل شایع نوزادان نارس
- توجه به تکامل نوزادان نارس و طراحی مراقبت با رویکرد تکاملی
- نقش پرستار در تداوم تغذیه با شیر مادر در نوزاد نارس و مراقبت مادرانه آغوشی
- مراقبت های معمول پرستاری از نوزاد نارس
- کاهش درد و تنش نوزادان نارس بستری و مراقبت‌های تسکینی

15. طرح ترخیص در بخش ویژه نوزادان

- اهمیت طرح ترخیص و تداوم مراقبت

- روند سامان دهی ترخیص نوزاد از بخش ویژه
- برنامه ریزی گروهی جهت ترخیص
- روند انتقال نوزاد به منزل
- موارد آموزش مورد نیاز به خانواده
- مستند سازی و فهرست طرح ترخیص
- توجه به تکامل نوزاد در طرح ترخیص
- پیگیری پس از ترخیص

• تکالیف دانشجویان و نحوه ارزشیابی (جمع) :/100

- 1- حضور مرتب در سر کلاس 10٪
- 2- ارائه یک کنفرانس در خصوص 30٪
- 3- ارائه دو کارت خلاصه توسط هر دانشجو در جلسات مرتبط به عناوین 20٪
- 4- شرکت در امتحان پایان ترم 40٪

منابع :

1- Verklan MT, Walden M. core curriculum for Neonatal Intensive care Nursing.

Saunders, Last Ed.

- 2- Ludington _ Hoe SM, Golant S. Kangaroo Care: The Best You can do to help your preterm Infant. Bantom, last Ed.
- 3- La Leache League International . Breastfeeding Your Premature Bay. La Leache League International , Last Ed.
- 4- MacDonald MG, Ramasethu J. Atlas Of Procedures in Neonatology . Lippincott Willimas & Wilkins Last Ed.

5- آخرین دستور العمل کشوری تغذیه با شیر مادر . انجمن ترویج تغذیه با شیر مادر – وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی

جدول برنامه زمانبندی تشکیل کلاس

جلسات	تاریخ	ساعت	موضوع	نام استاد	تکالیف	اسامی دانشجویان ارائه دهنده تکلیف
جلسه 1	89/7/7	14-16	تنظیم درجه حرارت	آقای دکتر ارشدی		
جلسه 2	89/7/14	"	ارزیابی و کنترل درد - کاهش تنش در نوزادان	دکتر لیلا ولیزاده		
جلسه 3	89/7/21	"	متابولیسم قند و تنظیم خون	آقای دکتر ارشدی	خلاصه مقاله 2 دانشجوی	آجودانیان-غلامی
جلسه 4	89/7/28	"	اصول تغذیه نوزادان	دکتر لیلا ولیزاده		
جلسه 5	89/8/5		اصول تغذیه نوزادان	دکتر لیلا ولیزاده	خلاصه مقاله 2 دانشجوی	رحیمی نیا-علوی
جلسه 6	89/8/12	"	حمایتهای تکاملی	دکتر لیلا ولیزاده	کنفرانس دانشجویی خلاصه مقاله 1 دانشجوی	رحیمی نیا (کنفرانس)- غلامی
جلسه 7	89/8/19	"	بررسی های رایج تشخیصی و آزمایشگاهی	آقای دکتر ارشدی	کنفرانس دانشجویی	غلامی
جلسه 8	89/9/3	"	تصویربرداری	خانم دکتر قطره سامانی		
جلسه 9	89/9/10	"	تصویربرداری	خانم دکتر قطره سامانی		
جلسه 10	89/9/17	"	اقدامات رایج عملی در بخش ویژه نوزادان	دکتر سوسن ولیزاده	کنفرانس دانشجویی	دهخدا
جلسه 11	89/10/1	"	اصول مایع درمانی	آقای دکتر ارشدی	کنفرانس دانشجویی خلاصه مقاله 1 دانشجوی	علوی (کنفرانس)- دهخدا
جلسه 12	89/10/8	"	خانواده در بحران	خانم اسدالهی	کنفرانس دانشجویی	باافنده
جلسه 13	89/10/15	"	پایش علائم حیاتی و مانیتورینگ	دکتر سوسن ولیزاده	خلاصه مقاله 1 دانشجو	علوی
جلسه 14	89/10/22	"	مستند سازی (گزارش نویسی) در بخش ویژه نوزادان	دکتر سوسن ولیزاده	کنفرانس دانشجویی	آجودانیان
جلسه 15	89/10/29	"	شناخت نوزاد بد حال و بیمار	دکتر سوسن ولیزاده	خلاصه مقاله 2 دانشجو	باافنده- رحیمی نیا
جلسه 16	89/11/6	"	نوزاد نارس و بسیار کم وزن	خانم اسدالهی	خلاصه مقاله 2 دانشجو	آجودانیان-باافنده
جلسه 17	89/11/13	"	طرح ترخیص در بخش ویژه نوزادان	خانم اسدالهی	خلاصه مقاله 1 دانشجو	دهخدا

نحوه اداره کلاس : سخنرانی، بحث و گفتگو و به چالش کشاندن دانشجویان، بحث های گروهی ، طرح

سئوالات برای کشاندن دانشجویان به تفکر انتقادی و تمرین در کلاس

کارآموزی : 2 واحد (102 ساعت)

دانشجویان بر طبق اهداف مبانی نظری را در محیطهای کارآموزی به صورت عملی بکار می‌بندند.